

Docenti a docentky FF UK habilitovaní v roce 2024 převzali jmenovací dekry

Slavnostní promoce se uskutečnila 15. listopadu 2024 ve Velké aule Karolina. Dekry z rukou rektorky UK převzali docenti Marcel Černý, Jindřich Karásek, Daniele De Santis, Marián Sloboda, Tomáš Svoboda, Ivo Štefan a docentky Monika Baumanová, Dana Kratochvílová a Dora Poláková.

PhDr. Marcel Černý, Ph.D.

Ústav etnologie a středoevropských a balkánských studií FF UK
– obor Slavistika

Habilitační práce: Vítr skučel, Balkán sténal... Nástin dějin bulharského literárního obrození pro Čechy s připojenou chrestomatií

V názvu práce je parafrázována slavná revolučně zjitřená píseň tradičně připisovaná Dobrimu Čintulovovi „Vjatăr eči, Balkan stene“. Českému čtenáři poprvé zevrubně představuje hlavní momenty, osobnosti a literární díla bulharského národního obrození. Tím je míněn národněosvobozeneco-kulturní emancipační proces, probíhající v politicky nesamostatné balkánské zemi v letech 1762–1878, jež byla součástí multietnické Osmanské říše.

Dr. phil. habil. Jindřich Karásek, Dr.

Ústav filosofie a religionistiky FF UK – obor Filozofie

Habilitační práce: Schellingova metafyzika přírody

Záměrem práce je objasnit Schellingovu koncepci přírody, jak ji vypracoval v rámci svých soukromých přednášek, konaných ve Würzburgu v roce 1804. Svůj výklad přírodních fenoménů vsazuje Schelling do rámce spinozovsky inspirované ontologie absolutní substance. Aktuálnost takto metafyzicky koncipované filosofie přírody lze spatřovat v jeho úvahách o organismu, jenž tvoří její centrální pojem, a proto je mu v publikaci věnována největší pozornost.

PhDr. Dana Kratochvílová, Ph.D.

Ústav románských studií FF UK – obor Románské jazyky

Habilitační práce: The Spanish Conditional (with Reference to English and Czech): A Contrastive Cognitive Approach.

Monografie se zabývá španělským kondicionálem (cantaría) v kontrastu s kondicionálem anglickým (would) a českým (zpíval bych). Text představuje klasifikaci všech užití této slovesné formy vycházející z kognitivní gramatiky a Langackerova pojetí groundu. Klasifikace je postavena na rozsáhlém autentickém

materiálu čítajícím 1 800 užití kondicionálu ve všech třech jazycích, přičemž tato užití pochází z paralelních i jednojazyčných korpusů.

Mgr. Dora Pořáková, Ph.D.

Ústav románských studií FF UK – obor Románské literatury

Habilitační práce: Mezi propastí a nebem. Fin de siecle v prozaickém díle Rubéna Daría

Monografie mapuje především prozaické dílo Rubéna Daría, které dlouho leželo ve stínu jeho tvorby básnické. Postihuje stěžejní momenty doby, ve které žil, a základní prvky modernistické estetiky: touhu po tvůrčí svobodě, hledání krásy a harmonie. Poté analyzuje různé polohy jeho povídkové tvorby. Darío se v povídkách soustředí především na roli umělce a umění ve světě a je rovněž jedním z iniciátorů moderní fantastické povídky, která je dodnes pro hispanoamerickou literaturu klíčová a je hojně překládaná.

PhDr. Tomáš Svoboda, Ph.D.

Ústav translatologie FF UK – obor Translatologie

Habilitační práce: Horizonty překladu: k teorii překladu Jiřího Levého

Práce se týká teoretického díla tohoto předního českého teoretika překladu, literárního historika, filologa, lingvisty, pedagoga a kritika. Připomíná kontext, v němž Jiří Levý pracoval a z něhož jeho koncepty pramenily, a nahlíží z různých úhlů na některé jeho teoretické kategorie obsažené v jeho stěžejních dílech. Pomocí vizualizací či systematizací činí Levého teorii přístupnější a poukazuje na recepci jeho díla. Práce navazuje na současný pokračující vědecký zájem o Jiřího Levého a jeho dílo, je příspěvkem k diskuzi o vybraných teoretických kategoriích a zdůrazňuje výjimečnost

této zakladatelské osobnosti české teorie překladu.

PhDr. Ivo Štefan, Ph.D.

Ústav pro archeologii FF UK – obor Archeologie

Habilitační práce: Počátky státu a křesťanství v raně středověké střední Evropě: Archeologie – historie – sociální modely

Práce se věnuje různým aspektům raně středověkých států ve střední Evropě. První oddíl je zaměřen na analýzu socioekonomických struktur a dynamiku proměn raně středověkých společností na našem území v širším srovnávacím kontextu. Druhý oddíl tematizuje různé aspekty konverze elit a následné christianizace dalších společenských skupin, které šly ruku v ruce s politickou centralizací. Třetí oddíl práce je věnován nejnižším příčkám sociálního spektra raně středověkých společenství v Čechách a na Moravě – otrokům, nesvobodným, případně lidem na okraji.

Daniele De Santis, Dott. Ric.

Ústav filosofie a religionistiky FF UK – obor Filozofie

Habilitační práce: Transcendental Idealism and the Sea of Suffering. An Investigation of Husserl and Heidegger.

Dílo usiluje o zcela novou interpretaci polemiky o významu fenomenologie mezi Edmundem Husserlem a Martinem Heideggerem. Tuto polemiku líčí z pohledu samotného Husserla, čímž jde proti dosud uznávanému historiografickému paradigmatu. Zatímco Heideggerova vlastní kritika Husserla byla badateli obvykle považována za zcela likvidační vyřízení Husserlova filozofického projektu, Husserlovo čtení analytiky „Dasein“ z Heideggerovy knihy *Bytí a čas* jako „filosofické antropologie“ je obvykle považováno za výsledek naprostého nepochopení knihy. Na rozdíl od takové teze práce hájí

tvrzení, že skutečný smysl Husserlovy kritiky Heideggera vychází z Husserlova vlastního filozofického systému, který rozvíjel v posledních dvou desetiletích svého života.

Mgr. Marián Šloboda, Ph.D.

Ústav etnologie a středoevropských a balkánských studií FF UK
– obor Lingvistika

Habilitační práce: Aspekty multilingvismu

Práce se věnuje hlavním tématům společenského multilingvismu, jako je otázka úředního jazyka v porovnání s menšinovými jazyky, explicitní a implicitní jazyková politika, semikomunikace a jazyková asimilace. Na česko-slovenském materiálu ukazuje, že určité aspekty česko-slovenského bilingvismu jsou zajímavé i z mezinárodního hlediska.

Monika Baumanová, M.A., Ph.D.

Filozofická fakulta Západočeské univerzity v Plzni – obor Archeologie

Habilitační práce: Archaeology of the built environment and urban space on the East African coast (11th–19th century CE)

Archeologie na pobřeží východní Afriky se již od druhé světové války zabývá svahilskou kulturou, která se zde rozvíjela od konce 6. a začátku 7. století našeho letopočtu. Typickými rysy této kultury jsou rozvíjení obchodu, islám a život ve stovkách malých městských státech v těsném sousedství Indického oceánu, jejichž pozůstatky se dochovaly na 3 000 km dlouhém pobřeží v podobě archeologických lokalit a historických center současných měst. Ve sledovaném období 11.–19. století v této práci dálkový obchod propojil východní Afriku s vnitrozemím kontinentu a se Středním východem, Indií a Čínou, islám se stal hlavním náboženstvím na pobřeží a jednou z charakteristik městské architektury se staly stavby z místního korálového

„kamene“.